

နိပုန်း နဲ့ ဘိရုဗာ

သူရိန်ထက်

”ချယ်ရီပန်းကလေးတွေ ပူးပွင့်လှပပြီး ဖူရီတောင်ကြီးနဲ့ အလွန်သာယာတဲ့ ဂျပန်ပြည်ကနေ အသံလွှင့် နေပါတယ်ရှင်--”

ဂျပန်တွေ မြန်မာပြည်ထဲ ဝင်တော့မယ့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဝန်းကျင်က ဂျပန်ရေဒီယိုက ဝါဒဖြန့် ထုတ်လွှင့်ချိန်က စကားသံလေးပါ။ ဂျပန်နဲ့ မြန်မာတို့ ထဲထဲဝင်ဝင် ပတ်သက်မှုဟာ အဲဒီကာလအပိုင်းအခြားက စတယ်လို့ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းမှာ ဂျပန်ဟာ ခေတ် တခေတ်အနေနဲ့ သတ်မှတ်ရတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါတော့တယ်။ ဂျပန်တွေ မြန်မာ့မြေက ဆုတ်ခွာသွားပေမယ့်

”စိန်ကြည် စိန်ကြည် လင်ယူပက်စက်သည်။ နိပုန်းကြီးက တိုကျိုပြန် ဗိုက်တလုံးနဲ့ကျန်” ဆိုတဲ့ အဲဒီ ခေတ်ကာလ ကလေးတွေ အော်ဆိုခဲ့ပြီး မျိုးချစ်စိတ်နဲ့ ခေတ်ကိုထင်ဟပ်တဲ့ တေးသီချင်းကတော့ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက်ပိုင်း ၁၉၈၀ မတိုင်ခင်ကာလအထိ တော်လှန်ရေး ရုပ်ရှင်တွေ၊ ဇာတ်လမ်းတွေမှာ ဂျပန်တွေ အကြောင်းဆိုရင် မြန်မာမိန်းမပျိုလေးတွေကို ဖော်ကာ၊ ဘာသာရေးကိုဖော်ကာခွဲတယ်ဆိုတာမျိုးပဲ တွေ့ရလေ့ ရှိပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဂျပန် အစိုးရက မဆလခေတ်နှောင်းပိုင်းမှာ လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီ အဖြစ် နဲ့ ငွေကြေးအကူအညီတွေ၊ ချေးငွေတွေ ပေးခဲ့တာကြောင့် ဒီလို ဂျပန်ဖက်ဆစ်စနစ်ရဲ့ ကြမ်းတမ်း ဆိုးရွားမှုတွေ သိပ်ဖော်ပြတာ မတွေ့ရတော့ပါဘူး။ ငွေတန်ခိုးပဲ ကြီးလို့လား မဆိုနိုင်ဘူး။ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ကို (ဖက်ဆစ် ဂျပန်တော်လှန်ရေးနေ့) အစား ဂျပန်ဆိုတဲ့ စာသားကိုဖြုတ်ပြီး (ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနေ့) ။အဲဒီနောက်မှာတော့ တပ်မတော်နေ့လို့တောင် ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဘယ်လိုကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် အခုခေတ်မှာ ဂျပန်ကို မုန်းတီးတဲ့ မြန်မာရယ်လို့ မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်သွား ခဲ့ပါပြီ။ မြန်မာတွေရဲ့ နားလည်ခွင့်လွတ်တတ်မှု၊ ကြင်နာတတ်မှု၊ သဘောထားပြည့်ဝမှု ဆိုတာတွေဟာ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်နေသေးတာ အမှန်ပါပဲ။

ဒီနေ့ခေတ် ဂျပန်တွေက မြန်မာဆိုရင် သိပ်မသိကြပါဘူး။ ဘိရုဗာလို့ ပြောလိုက်ရင်တော့ လူကြီးတွေက

'သိပ်ကြင်နာတတ်တဲ့တိုင်းပြည်ပေါ့' လို့ ချက်ခြင်း အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။ လူငယ်ပိုင်းကတော့ 'ဘိရုမာဆိုတာ အရမ်းတော်တဲ့ အမျိုးသမီးနေတဲ့ တိုင်းပြည်မဟုတ်လား။ အောင်ဆန်းစုကြည် ဆိုတာလေ။ သိပ်သတ္တိရှိတယ်နော်။ ---သူ့ကို စစ်တပ်ကြီးက ကြောက်လို့ အိမ်အပြင်ထွက်ခွင့်မပေးပဲ----' စသဖြင့် သိသမျှတောင် ပြန်ပြောပြ ကြပါ သေးတယ်။ ဂျပန်တို့စွဲ သတင်းတွေ၊ သတင်းစာတွေမှာ အေရီ အကြောင်း မကြာခဏ တွေ့မြင်နေရတာကိုး။ အသက် ၄၀ ဝန်းကျင်တွေကတော့ 'ဗမာ့စောင်း' ရုပ်ရှင်နဲ့ တွဲမြင်လေ့ရှိကြပါတယ်။ ဒီရုပ်ရှင်က တချိန်က သိပ်ထင်ရှားခဲ့ပြီး တချို့ ဒီနေ့ခေတ် စာသင်ကျောင်းတွေမှာတောင် ဗဟုသုတ အဖြစ် ပြသလေ့ရှိပါသေးတယ်။ ဒီရုပ်ရှင်က ဂျပန်တွေ စစ်ရေးမလှလို့ မြန်မာ့မြေက ဆုတ်ခွာချိန်မှာ ဂျပန်တပ်စိတ်တစ်စိတ် အကြောင်းရိုက်ကူးထား တာပါ။ ဇာတ်လမ်းကျောရိုးတလျှောက် ပတ်သက်နေတဲ့ မြန်မာ့မြေက မြန်မာတွေရဲ့ ကူညီသနားတတ်မှုတွေ၊ စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းမှုတွေ၊ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲတတ်တာတွေဟာ အထင်အရှား တွေ့မြင်နိုင်တဲ့ ဇာတ်ကားဆိုပါ တော့။ ဒါကြောင့်လည်း မြန်မာမြေကို မရောက်ဖူးရင်သာရှိမယ်။ မြန်မာတွေ စိတ်ရင်းကောင်းတာကိုတော့ လက်ခံ ထားပြီးသားပါ။ တခြားလူမျိုးတွေဆိုရင် (ဥပမာ တရုတ်၊ ကိုးရီးယားတွေ) ဂျပန်ဟာ သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ရင် အစာမကြေစရာတွေ အပြန်အလှန်ရှိနေဆဲပါ။ တရုတ်ပြည်က ကျောင်းသင်ခန်းစာတွေမှာ ဂျပန်တွေ ဘယ်လို ရက်စက်ယုတ်မာခဲ့ကြောင်း ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သင်ကြားပေးနေဆဲဖြစ်သလို မြောက်ကိုးရီးယားက ရုပ်ရှင် ဇာတ်လမ်းတွေမှာလည်း ဗီလိန် ဂျပန်- ဂျပန်ဗီလိန် အဖြစ် တစ်တစ်ခွဲ ပြသနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျပန်ကလည်း ရှေ့တင်သာ မပြောရင် ရှိရမယ်။ သူတို့အမြင်မှာလည်း ကိုးရီးယားတွေဟာ စရိုက်ကြမ်းပြီး တရုတ်တွေကလည်း လူပျင်း လူဆိုးတွေအဖြစ် သဘောထား၊ ပြောဆိုတာကို မကြာခဏ တွေ့ကြားရပါတယ်။ လက်ရှိ တိုက်ပွဲမြို့တော် ဝန် ဆိုင်ရင် ကိုးရီးယား၊ တရုတ် မုန်းတီးတဲ့အစွဲရှိသူအဖြစ် ထင်ရှားပါတယ်။

စစ်တွင်းကာလ၊ စစ်ပြီးကာလတွေဟာ ဂျပန်တွေလည်း စစ်စားရိုက်၊ စစ်လက်နက် စစ်တန်ခိုးကြောင့် တိုင်းပြည်လည်း တော်တော်ဆင်းရဲခဲ့မှာပါပဲ။

တာမွေဖက်က (လား) ဂျပန်သင်္ချိုင်းကို သွားကြည့်ရင် အသက် ၁၆ နှစ် ကနေ အသက် ၃၀ ကြား ဂျပန်မတွေ့ရဲ့ အထိမ်းအမှတ် မှတ်တိုင်တွေရှိပြီး ကွယ်လွန်ချိန်ကလည်း ၁၉၄၀ ဝန်းကျင် ကာလတွေချည်း ဖြစ်နေတာ အံ့ဩစရာတွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဂျပန်မှာ စစ်ကာလ စီးပွားရေး မပြေလည်လို့ မြန်မာပြည်မှာ ပြည့်တန်ဆာ အဖြစ် လုပ်ကိုင် ခဲ့ရာက ဆစ်ပလစ် ရောဂါပိုးကြောင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရတာဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ ၅ နှစ်ကျော်လောက်က ဂျပန်မှာ ကျင်းပတဲ့ အာရှနိုင်ငံများရဲ့ ကာတွန်းပြပွဲမှာ မြန်မာပြည်က လာတဲ့ နာမည်ကျော် ကာတွန်းဆရာကို ဂျပန်မကြီး တယောက်က ဘာသာပြန်လုပ်ပေးပါတယ်။ အဲဒီ ဆရာမကြီး ဟာ မြန်မာသံလည်း ပီသ၊ စကားလုံး အသုံးအနှုံးကလည်း ကောင်း ဆိုတော့ လူမမြင်ရင် မြန်မာမကြီးလား ထင်ရ ပါမယ်။ စကားစပ်ပြီး မေးကြည့်မိတော့ သူက မြန်မာပြည်မှာ ကျောင်းတတ်ခဲ့တဲ့သူကိုး။ အင်းလျားဆောင်မှာ ကျောင်းတတ်ခဲ့တဲ့ ဂျပန်မ အဖွားအိုဟာ ‘အင်းလျားအဆောင်သူကြီး’ ဆိုပါတော့။ အံ့ဩဖို့ကောင်းတာက သူကို မြန်မာနိုင်ငံက စကောလား ပေးလို့ မြန်မာပြည်ကြီးမှာ ပညာတော်သင် သွားနိုင်ခဲ့တာပါတဲ့။

“အဲဒီခေတ်က စစ်ပြီးစ ဆိုတော့ ဂျပန်ပြည်က ပြာပုံပဲ။ စားဖို့သောက်ဖို့ ထမင်းနပ်မှန်ဖို့တောင် အရမ်း ရှမ်းကန်နေကြရတာလေ။ ကျမ မြန်မာပြည်ရောက်ပြီး အင်းလျားအဆောင်မှာ နေတော့ အဆောင်ထမင်းဟင်းက သိပ်ကောင်းတာပဲ။ အနည်းဆုံး တပတ်တခါ အသားဟင်းစားရတယ်လေ။ အင်းလျားဆောင်က ကြက်သားဟင်းကို ကျမ အခုထိ တမ်းတနေတုန်းပဲ” လို့ ပြောပြဖူးပါတယ်။

ဂျပန်တွေဟာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှာ မြန်မာမြေဖက်ကို စစ်ထွက်ခဲ့တာ ၃ သိန်းလောက်ရှိပြီး အသက် ရှင်လျက် ဂျပန်မြေကို ပြန်ရောက်လာတာက ၁ သိန်း ဝန်းကျင်ပဲ ရှိပါသတဲ့။ မြန်မာ့မြေပေါ်က ပြန်ရောက်လာတဲ့ ဂျပန်စစ်သားတိုင်းဟာ မြန်မာပြည်ကိုနှစ်သက်ကြသလို မြန်မာတွေရဲ့ သနားကြင်နာတတ်မှု၊ ကူညီရိုင်းပင်းမှုတွေကို ကျေးဇူးမမေ့နိုင်ပဲ ရှိကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း စစ်ပြီးခေတ် ဆင်းရဲ ခက်ခဲတဲ့ကြားကပဲ မြန်မာပြည်အလွမ်းပြေ လည်းဖြစ်၊ မြန်မာတွေကို ကျေးဇူးဆပ်ရာလည်း ရောက် ဆိုပြီး ဂျပန်ကနေ မြန်မာပြည်ကို သင်္ဘောနဲ့စပြီး ထွက် ခွာခဲ့တဲ့ ခိတကျူးကျူးက မိုဂျီ ဆိုတဲ့ ဆိပ်ကမ်းက ကုန်းမြင့်ပေါ်မှာ ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှာ ဘုရားစေတီ တည်ထား ကိုးကွယ်တယ်။ သိမ်လည်း ရှိတယ်။ အခုအချိန်အထိ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးတွေ ကျောင်းထိုင်ပြီး စစ်ပြန်ကြီးတွေက ကပွယ်၊ ဂေါပက အဖြစ် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။ ဦးနု လက်ထက်မှာ တည်ထားကိုးကွယ်တာမို့ အဲဒီစေတီကိုလည်း ကမ္ဘာအေးစေတီလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဦးနုတို့ အစိုးရက လှမ်းကူညီခဲ့ပြီး မြန်မာဆရာတော်ကြီးတွေကိုယ်တိုင် သိမ်သမုတ်၊ အနေကဇာတင် ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာက ဂျပန်ကို ကူညီတယ်ဆိုတော့ ဒီနေ့ခေတ်မှာတော့ ရယ်စရာ ပြောနေသလားလို့ ယူဆ စရာပါ။ အဲဒီခေတ်က မြန်မာငွေ ၁ ကျပ်ကို ယန်း ၈၀ နီးပါးရှိပါတယ်။ ဒီနေ့ခေတ် မြန်မာငွေ ၁၀၀၀ ကျပ်ကို ယန်း ၉၀ ဝန်းကျင်ဆိုတော့ မြန်မာငွေ တန်ဖိုးဟာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ဝန်းကျင်မှာ အဆပေါင်း ၁၀၀၀ နီးပါး နိမ့်ကျသွား တယ်လို့ ဆိုရမှာပါ။

ကျူးကျူးက အဲဒီ ကမ္ဘာအေးစေတီကို မြန်မာတွေ အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ဘုရားပူးကြ၊ လျှာတန်းကြ၊ ထီးတော်တင် ကြ ဆိုသလိုမျိုး ပွဲလမ်းသဘင်များရှိရင် စစ်ပြန် အဖိုးအို ဂေါပကတွေ ရောက်လာတတ်ပါတယ်။ မြန်မာတွေကို ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံး ပိတ်ဖုံးပြီး လိုက်နုတ်ဆက်တတ်ပါတယ်။ လူတွေကသာ တုန်ချိ အိုမင်းနေပေမယ့် မြန်မာတွေအပေါ် လေးစားခင်မင်မှုကတော့ ဖျိုမြိန်နေဆဲပါ။

“မင်္ဂလာပါ။ နေကောင်းလား၊ ဘယ်ကလာလဲ။ ထမင်းစားပြီးပြီလား။ ထမင်းစားပါ” ဆိုတာမျိုး မှတ်မိ သမျှ မြန်မာစကားတွေနဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြုတတ်ပါတယ်။

ကဗျာဆရာကြီး တင်မိုး ဟာ အသက် (၇၀)ကျော်ပြီဖြစ်ပေမယ့် ဂျပန်ကို ရောက်ရင် ရထားဘူတာ နာမည်တွေ၊ လမ်းပေါ်က ဆိုင်းဘုတ်တွေကို အသံထွက်ပြီး ဖတ်နိုင်ဆဲပါ။ သူ ကလေးဘဝ ဂျပန်ခေတ်မှာ ဂျပန်စာ

ကျူးရူး ကမ္ဘာအေးစေတီ

သင်ခဲ့ဖူးပါသတဲ့။

ဂျပန်ခေတ်က ဂျပန်စစ်သားတွေ၊ ကင်ပေတိုင်တွေ အလွန်ရက်စက်တယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာ ကြီး တင်မိုးကို မေးကြည့်တော့

“စစ်တွင်းကာလ စစ်သားဆိုတာ အလွှာအမျိုးမျိုးက လူတွေ ပါတာကိုး။ ကျနော်တို့ရွာဖက် ရောက် လာတဲ့ စစ်ဗိုလ်တွေ က ကျောင်းဆရာတွေ ဆိုတော့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးတွေပါ။ ကျနော်တို့လို ကလေးတွေကို မုန့်တွေကျွေးတယ်။ ဂျပန်ပြည်က ချယ်ရီပန်းလှလှလေးပုံ၊ ဗူဂျီတောင်ပုံ လိုမျိုး ပိုစကားလေး တွေ ပေးပြီး ဂျပန်စာ သင်ပေးတယ်ဗျ” လို့ ပြောပြပါတယ်။

တိုကျိုက မြန်မာတိုင်းလိုလို သိကြတဲ့ ဦးရွှေဘာ ဆိုတာ အသက် ၆၀ ရှိနေပေမယ့် မြန်မာ့အရေးဆို ထိပ်ဆုံးက ကူညီနေတဲ့ ဂျပန်လူမျိုးပါ။ သွတ်တော်အမတ်တွေ၊ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းက အရေးကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး တွေနဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပြောတဲ့ အခါမျိုးမှာ ဘာသာပြန်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးသလို သင်္ကြန်၊

သီတင်းကျွတ် လိုပွဲတော်မျိုး သာမက မင်္ဂလာပွဲ၊ နာရေးပွဲတွေမှာလည်း သူ့ကို အကူအညီတောင်းရတာပါပဲ။ သူကလည်း အပြုံး မပျက်ကူညီနေတာ အားလပ်တယ်မရှိရှာအောင်ပါပဲ။ ဦးရွှေဘာက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ သူငယ်ချင်း ဦးကျော်ဆွေ နဲ့ (အဲဒီခေတ်က ထင်ရှားခဲ့တဲ့ ရွှေဘနဲ့ ကျော်ဆွေ အမည်ခံပြီး) ဘွဲ့ရခဲ့သူပါ။ မြန်မာစာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုကို တော်ရုံ မြန်မာလူမျိုးထက်ကို ပိုပြီး ကျွမ်းကျင်နွဲ့စပ်ပါတယ်။ မြန်မာ ဝတ္ထုစာပေတွေသာမက အဲအောင်ဆန်းစုကြည် မိန့်ခွန်းတွေအထိ ဘာသာပြန်ထုတ်ဝေခဲ့သူပါ။ ဘာလို့ မြန်မာတွေအတွက် အမြဲတမ်းမည်းမညူ ကူညီနေရတာလဲ လို့ မေးတဲ့အခါ သူက တခွန်းတည်း ပြန်ဖြေပါတယ်။

“ ကျနော့်အဖေက မြန်မာပြည်က ပြန်လာတဲ့ စစ်ပြန်ကြီးလေ” တဲ့။

သူရိန်ထက်
၂၀၀၇၊ ဇန်နဝါရီ